

กระบวนการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทอดทิ้งงานก่อสร้าง ในหน่วยงานภาครัฐ

The Contractor Selection Process in Order to Prevent Abandonment of The Construction Work in The Public Sector

สุคนิรันดร์ เพชรรัตน์* อธิธิพร ศิริสวัสดิ์ รุ่งอรุณ บุญถ่าน ศานติ จินตรัตน์
ภาควิชาวิศวกรรมโยธาและสิ่งแวดล้อม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อ.องครักษ์ จ.นครนายก 26120

Sudniran Phetcharat* Ittiporn Sirisawat Roongarun Buntan Santi Chintarat
Department of Civil and Environmental Engineering, Faculty of Engineering,
Srinakharinwirot University, Ongkharak, Nakhonnayok 26120

*Corresponding author Email: sudniran@g.swu.ac.th

(Received: December 26, 2023; Revised: January 21, 2024 ; Accepted: January 31, 2024)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐที่ถูกทิ้งงาน วิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการทิ้งงานและแนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ ขั้นตอนการวิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือแจ้งรายชื่อผู้ทิ้งงานของกรมบัญชีกลาง ปีงบประมาณ พ.ศ.2555-2559 และการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจด้วยแบบสอบถาม ด้วยสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ จากผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือแจ้งรายชื่อผู้ทิ้งงาน พบว่า ลักษณะโครงการก่อสร้างที่ถูกทิ้งงานจำนวนมากที่สุด คือ 1) งานก่อสร้างประเภทงานทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม 2) โครงการที่จัดจ้างตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 3) ผู้ทิ้งงานเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด 4) ผู้ทิ้งงานเป็นกิจการที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 1,000,000 บาท และ 5) โครงการมีมูลค่า ระหว่าง 100,001 -500,000 บาท ส่วนลักษณะโครงการก่อสร้างที่ถูกทิ้งงานที่มีมูลค่าโดยรวมสูงสุด คือ 1) งานก่อสร้างประเภทงานอาคาร 2) การจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 3) ผู้ทิ้งงานเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด 4) ผู้ทิ้งงานเป็นกิจการที่มีทุนจดทะเบียนมากกว่า 10,000,000 บาท และ 5) โครงการที่มีมูลค่ามากกว่า 10 ล้านบาท ส่วนผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการทิ้งงาน 20 ตัวแปร พบว่า สามารถจัดกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันได้ 4 องค์ประกอบ คือ 1) แผนการเงินและการบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพ 2) ความไม่พร้อมของปัจจัยหลัก 3) ความไม่เข้าใจเนื้องานและขั้นตอนการดำเนินงาน และ 4) การประสานงานไม่มีประสิทธิภาพ ส่วนผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของแนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐ ทั้งหมด 11 ตัวแปร สามารถจัดกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันได้ 2 องค์ประกอบ คือ 1) การประเมินศักยภาพในการดำเนินงาน ซึ่งมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 และ 2) ความผิดพลาดของผลงานที่ผ่านมา มีความสำคัญเป็นอันดับ 2 ดังนั้นจากผลการวิจัยนี้ สามารถเป็นข้อพิจารณาแนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ ที่ควรสร้างเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ประกอบการด้วยการประเมินศักยภาพในการดำเนินงานของผู้ประกอบการ โดย 5 ตัวแปรแรก ที่ควรพิจารณา เรียงลำดับตามความสำคัญ มีดังนี้ 1) เกณฑ์ที่พิจารณาความพร้อมของบุคลากร และแผนบริหารบุคลากร 2)

เกณฑ์ที่พิจารณาฐานะทางการเงิน หรือเงินทุนหมุนเวียน 3) การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ 4) การขึ้นทะเบียนผู้รับเหมา และ 5) เกณฑ์ที่พิจารณาความพร้อมของเครื่องจักร และผังการบริหารเครื่องจักร

คำสำคัญ: คัดเลือกผู้ประกอบการ การทำงานก่อสร้าง หน่วยงานภาครัฐ

ABSTRACT

This research aims to analyze the characteristics of construction projects under the supervision of governmental organizations whose contractors abandon the work before the end of the contract. The factors to be analyzed are those that cause the projects to be abandoned and the protocol and methodology for selecting the construction contractors to ensure they will not abandon government-led projects. The research was divided into two parts, including analyzing the companies who abandoned work from the blacklist reported of The Comptroller General's Department for the fiscal years of B.E. 2555-2559 (2013–2016) and analysis of data obtained through surveys using statistical analysis of the surveyed component using exploratory factor analysis. The research results found that the type of construction projects that are abandoned most are 1) roads, bridges, and square tunnels construction, 2) projects procured under The Regulations of the Ministry of Interior on Procurement of Local Administration Agency, B.E. 2535 (1992), 3) the companies who are registered as Limited Partnership, 4) the company registration funds are less than 1,000,000 THB and 5) the values of the project are between 100,001–500,000 THB. Whereas the types of construction project that has a high overall value were found to be 1) building construction projects, 2) projects procured under The Regulations of the Office of the Prime Minister on Procurement, B.E. 2535 (1992), 3) the companies that are registered as Limited Partnerships, 4) the company registration funds are more than 10,000,000 THB and 5) the project's values are more than 10,000,000 THB. Analysis of the components of the factors contributing to the abandonment of governmental construction projects from 20 variables resulted in 4 categories of elements. These four components include 1) an inefficient financial and work management plan, 2) a lack of readiness of the main factor, 3) a lack of understanding of the required work and its working process, and 4) an inefficiency in the coordination of the project. Meanwhile, the analysis result of the components for the selection of contractors to prevent abandoning of construction projects under the government-led projects has 11 variables which can be categorized into two categories of elements: 1) work potential analysis is number 1 on the priority list, and 2) the failures in the past projects is ranked 2nd on the priority list. The results of this research should be used in considering the selection process of contractors for government-led construction projects to prevent abandoning the project at any point. Standardized criteria for selecting contractors should be set based on the company's potential to carry out the project. The first five variables that should be considered based on its priorities are 1) criteria for the appropriateness of personnel and personnel management plan, 2) financial status or cash-flow criteria, 3) criteria for assessing past projects or work

portfolio, 4) criteria for checking the contractor's registration or license and 5) criteria for assessing the availability of machinery and machinery management plan.

Keyword: Selection process of the contractor, abandon work in construction, governmental organization.

1. บทนำ

ปัญหาการจ้างงานโครงการก่อสร้างของหน่วยงานภาครัฐ ก่อให้เกิดความเสียหายเป็นอย่างมาก เนื่องจากทำให้เกิดความสูญเสียเปล่าของงบประมาณที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการก่อสร้าง และมีผลต่อการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณในปีถัดไปของหน่วยงาน ถึงแม้ในระเบียบได้กำหนดการลงโทษผู้จ้างงานไม่ให้ก่อนติดสัมพันธภาพกับหน่วยงานราชการถ้าผู้ประกอบการมีรายชื่อในบัญชีรายชื่อผู้จ้างงานที่ได้แจ้งเวียนชื่อแล้ว แต่ปัญหาผู้จ้างงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐยังคงเกิดขึ้นในหลาย ๆ หน่วยงาน ทั้งในกรณีที่ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกแล้วไม่ยินยอมทำสัญญาจ้าง ไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้าง ไม่แก้ไขข้อบกพร่อง ผลงานมีข้อบกพร่องภายหลังจากที่ใช้งานแล้ว เกิดข้อบกพร่องขึ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด หรืองานไม่ได้มาตรฐานไม่ถูกต้องครบถ้วนตามข้อกำหนด ถึงแม้แต่หน่วยงานจะพยายามป้องกันและหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่ปัญหาการจ้างงานก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐยังเกิดขึ้นอยู่

ที่ผ่านมางานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการจ้างงานในหน่วยงานภาครัฐ [1]-[3] ส่วนใหญ่มุ่งเน้นศึกษาปัจจัยที่มีผลให้เกิดความล่าช้าในโครงการก่อสร้าง การช่วยเหลือผู้ประกอบการไม่ให้จ้างงาน หรือลักษณะปัญหาการจ้างงานในภาครัฐ ซึ่งการวิจัยมีขอบเขตจำกัดเฉพาะกรณีศึกษานั้น ๆ ผลวิจัยจึงไม่ได้เสนอแนวทางการลดปัญหาผู้จ้างงานอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น จึงควรมีการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ลักษณะโครงการก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐที่ถูกจ้างงาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการจ้างงานก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐ และวิเคราะห์แนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการจ้างงาน

ก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้าง [4], [5] ที่มีปัจจัยเสี่ยงที่จะทำงานน้อยที่สุดมาเป็นผู้ดำเนินโครงการก่อสร้าง ซึ่งต้องทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานก่อสร้างจนเป็นสาเหตุให้ผู้ประกอบการจ้างงาน และรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อเสนอแนวทางการกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้ประกอบการ เพื่อปรับปรุงแนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างให้เป็นผู้ที่มีโอกาสทำงานน้อยที่สุด ภายใต้รูปแบบการจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใส ประหยัด มีประสิทธิภาพและยุติธรรมตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะทำให้การใช้จ่ายเงินภาษีของประชาชนเกิดความคุ้มค่ามากที่สุดขนาดและการตั้งค่ากระดาษ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

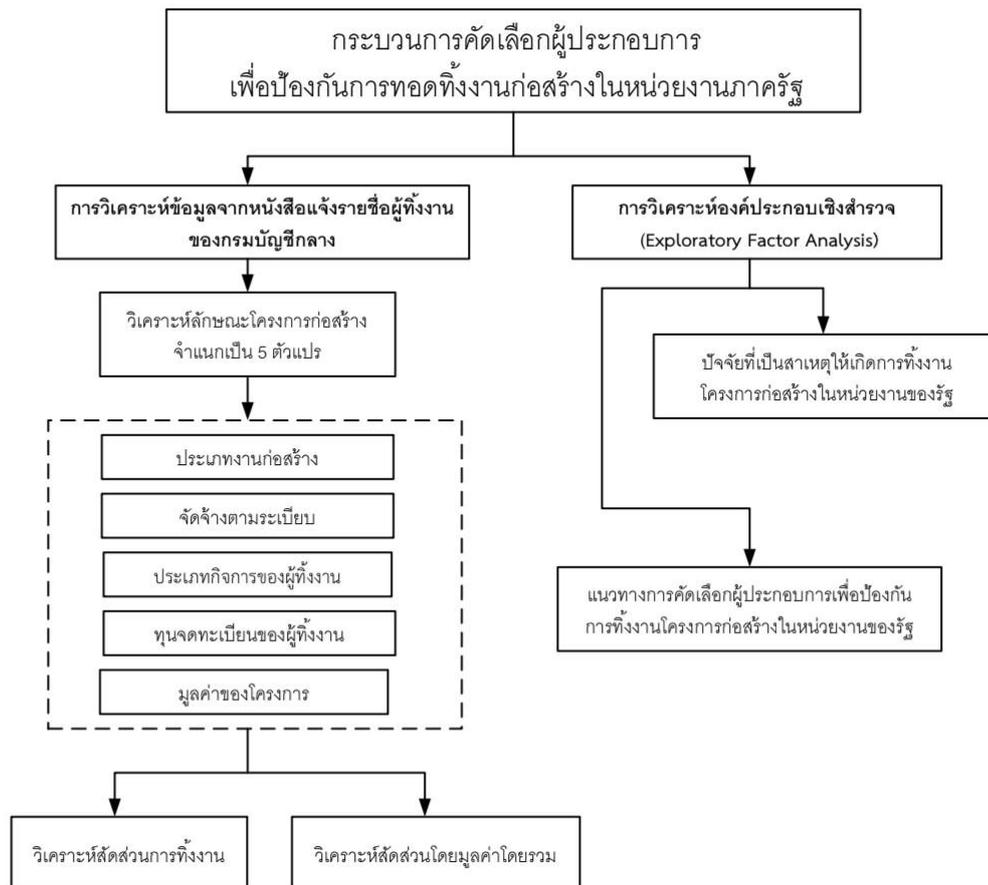
1. วิเคราะห์ลักษณะโครงการก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐที่ถูกจ้างงาน
2. วิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการจ้างงานก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐ
3. วิเคราะห์องค์ประกอบของแนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการจ้างงานก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐ

3. ขั้นตอนการวิจัย

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐที่ถูกจ้างงาน วิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการจ้างงานและแนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการจ้างงาน

โครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ โดยพื้นที่ศึกษา คือ จังหวัดนครนายก ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์การวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยเป็นสองส่วนหลัก คือ การสำรวจข้อมูลสถิติผู้ทำงานตามหนังสือแจ้งเวียนรายชื่อผู้ทำงานของคณะกรรมการว่า

ด้วยการพัสดุ กรมบัญชีกลาง และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจด้วยแบบสอบถาม โดยแผนภาพแสดงขั้นตอนการวิจัย ดังรูปที่ 1 และแสดงรายละเอียดในข้อที่ 3.1 และ 3.2 ตามลำดับ

รูปที่ 1 แผนการดำเนินโครงการกระบวนการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทอดทิ้งงานก่อสร้างในหน่วยงาน ภาครัฐ

3.1 การสำรวจข้อมูลจากสถิติผู้ทำงาน

การสำรวจสถิติข้อมูลผู้ทำงานตามหนังสือแจ้งเวียน รายชื่อผู้ทำงาน ของคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2559 (ตุลาคม 2554-กันยายน 2559) [6] โดยมี ขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลการทิ้งงานโครงการจัดซื้อจัด จ้างในหน่วยงานของรัฐทั้งหมดในแต่ละปีงบประมาณ โดย

จำแนกเป็นจำนวนหนังสือแจ้งรายชื่อผู้ทำงาน จำนวนผู้ทำงาน จำนวนโครงการที่ถูกทิ้งงาน และจำแนกตามประเภท งาน

2. วิเคราะห์ข้อมูลโครงการจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงาน ของรัฐที่ถูกทิ้งงาน จำแนกตามประเภทของโครงการที่ถูก ทิ้งงาน ซึ่งจำแนกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1) โครงการ ก่อสร้าง 2) โครงการจัดซื้อ และ 3) โครงการจ้างที่ปรึกษา

จ้างบริการ และจ้างอื่น ๆ โดยวิเคราะห์จำนวนโครงการ และมูลค่าของโครงการ

3. วิเคราะห์ข้อมูลโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐที่ถูกทิ้งงาน จำแนกตามลักษณะของงานก่อสร้าง ซึ่งจำแนกเป็น 4 ประเภท คือ 1) งานอาคาร 2) งานทางสะพาน และท่อเหลี่ยม 3) งานชลประทาน และ 4) งานสาธารณูปโภคอื่น ๆ โดยวิเคราะห์จำนวนโครงการ และมูลค่าของโครงการ

4. วิเคราะห์ข้อมูลโครงการก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐที่ถูกทิ้งงานตามระเบียบการทิ้งงาน [7]-[9] ซึ่งจำแนกเป็น 4 ประเภท คือ 1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 2) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 3) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538 และ 4) ระเบียบอื่น ๆ โดยวิเคราะห์จำนวนโครงการ และมูลค่าของโครงการ

5. วิเคราะห์ข้อมูลโครงการก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐที่ถูกทิ้งงานตามประเภทกิจการ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ประเภท คือ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด การประกอบพาณิชย์กิจ และบุคคลธรรมดา โดยวิเคราะห์จำนวนโครงการ และมูลค่าของโครงการหัวข้อย่อยและหัวข้อย่อยรองลงมา

ทั้งนี้ งานวิจัยนี้ไม่ครอบคลุมไปถึงข้อมูลภายหลังพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 [10] ประกาศและมีผลบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐ ตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2560 ที่ผ่านมา ซึ่งมีผลให้ยกเลิกบัญญัติเกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อบัญญัติ และข้อกำหนดใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้นจึงหมายความว่าในวันที่ 23 สิงหาคม 2560 เป็นต้นไประเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 จะไม่มีผลบังคับ

ใช้แก่หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการ

3.2 การสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

การสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถาม เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการทิ้งงาน และแนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ซึ่งเป็นเทคนิคทางสถิติ สำหรับการวิเคราะห์หลายตัวแปร เพื่อลดจำนวนตัวแปรที่มีอยู่จำนวนมาก โดยตัวแปรภายในองค์ประกอบเดียวกัน จะมีความสัมพันธ์กันสูง ส่วนตัวแปรที่ต่างองค์ประกอบจะสัมพันธ์กันน้อยหรือไม่มี ซึ่งแสดงรายละเอียดของการกำหนดประชากรและจำนวนตัวอย่างในการสำรวจเครื่องมือสำรวจ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการสำรวจ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ข้อที่ 3.2.1-3.2.6 ตามลำดับ

3.2.1 การกำหนดประชากร จำนวนตัวอย่างในการสำรวจ

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงานภาครัฐ ทั้งในกรณีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคลากรในหน่วยงานเอกชน สถานประกอบการ หรือผู้รับเหมา ที่อยู่ในเขตจังหวัดนครนายก

จำนวนตัวอย่างในการสำรวจ ได้กำหนดจำนวนตัวอย่างที่ต้องการสุ่ม ภายใต้เงื่อนไขการวิเคราะห์องค์ประกอบ คือ จำนวนข้อมูล (Case) ควรมากกว่าจำนวนตัวแปรอย่างน้อย 10 เท่า [11]

ทั้งนี้ ในแบบสอบถามส่วนที่ 2 มีจำนวนตัวแปรตัวแปรมากที่สุด คือ 20 ตัวแปร ดังนั้น จำนวนตัวอย่างต้องไม่น้อยกว่า 200 ตัวอย่าง ซึ่งการสำรวจในครั้งนี้มีตัวอย่างจำนวน 224 ตัวอย่าง เป็นไปตามเงื่อนไขการวิเคราะห์องค์ประกอบ

3.2.2 เครื่องมือการสำรวจ

เครื่องมือการสำรวจ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จะเป็นคำถามปลายปิดเลือกได้ 1 คำตอบ เพื่อสำรวจปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วย ประเภทหน่วยงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดในปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามเคยอยู่ในหน่วยงานภาครัฐที่มีโครงการก่อสร้างถูกทิ้งงานในช่วงปีงบประมาณ 2555-ปัจจุบันหรือไม่ ผู้ตอบแบบสอบถามเคยอยู่ในหน่วยงานเอกชนที่มีรายชื่อเป็นผู้ทำงาน ในช่วงปีงบประมาณ 2555-ปัจจุบันหรือไม่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และการปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร

แบบสอบถามส่วนที่ 2 ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการทิ้งงานเป็นคำถามปลายปิดจำนวน 20 ข้อ ที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้คะแนน จาก 1-5 ตามลำดับความสำคัญของแต่ละตัวแปร ซึ่งความหมายของระดับคะแนน มีดังนี้

- คะแนนระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด
- คะแนนระดับ 4 หมายถึง ค่อนข้างน้อย
- คะแนนระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง
- คะแนนระดับ 2 หมายถึง ค่อนข้างน้อย
- คะแนนระดับ 1 หมายถึง น้อย

แบบสอบถามส่วนที่ 3 แนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐ เป็นคำถามปลายปิดจำนวน 11 ข้อ ที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้คะแนน จาก 1-5 ตามลำดับความสำคัญของแต่ละตัวแปร ซึ่งความหมายของระดับคะแนน มีดังนี้

- คะแนนระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด
- คะแนนระดับ 4 หมายถึง ค่อนข้างน้อย
- คะแนนระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง
- คะแนนระดับ 2 หมายถึง ค่อนข้างน้อย
- คะแนนระดับ 1 หมายถึง น้อย

3.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับผู้ตอบแบบสอบถามโดยตรง และเพื่อให้ลักษณะของกลุ่มที่

เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ จึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมุ่งเน้นตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคลากรในหน่วยงานเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การจัดซื้อจัดจ้างโครงการก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐ

3.2.4 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการสำรวจ

การประเมินคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลในครั้งนี้ประกอบด้วย คือ การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ซึ่งเป็นลักษณะที่บ่งชี้ว่าเครื่องมือนี้สามารถวัดในสิ่งที่ประสงค์จะวัดคือ สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลหรือวัดค่าตัวแปรได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) ซึ่งเป็นการแสดงถึงความคงที่แน่นอนในการวัด ดังรายละเอียดในข้อที่ 3.2.4.1 และ 3.2.4.2 ตามลำดับ

3.2.4.1 การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity)

ในการทดสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence; IOC) ดังสมการที่ (1) โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาแบบทดสอบถามเป็นรายชื่อ

$$IOC = (\sum R)/N \quad (1)$$

เมื่อ IOC คือ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

โดยการแปลความ เมื่อค่า IOC มากกว่า 0.50 แสดงว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์

3.2.4.2 การทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability)

การทดสอบความเชื่อถือของแบบสอบถามด้วยสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ที่ใช้วัดความ

สอดคล้องภายในของคำตอบหลาย ๆ ข้อในแบบสอบถามชุดเดียวกัน โดย ค่า Cronbach's Alpha เป็นค่าที่เกิดจากค่าเฉลี่ยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคำถามทุกคำถาม [11] ดังสมการที่ (2)

$$= \frac{k \overline{\text{covariance}} / \text{variance}}{1 + (k-1) \overline{\text{covariance}} / \text{variance}} \quad (2)$$

เมื่อ k คือ จำนวนคำถาม

$\overline{\text{covariance}}$ คือ ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนร่วมระหว่างคำถามต่าง ๆ

variance คือ ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนของคำถามต่าง ๆ

ในกรณีที่มีการ Standized แต่ละคำถาม ค่า Cronbach's Alpha สามารถคำนวณได้จากสมการที่ 3

$$= \frac{k\bar{r}}{1+(k-1)\bar{r}} \quad (3)$$

เมื่อ $\bar{r}$ คือ ค่าเฉลี่ยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคำถามต่าง ๆ

โดยการแปลความหมายจากค่า สัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha หากพบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.50-0.65 แสดงว่า มีความเชื่อถือได้ปานกลาง หากมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป แสดงว่ามีความเชื่อถือได้ค่อนข้างสูง แต่ถ้าหากมีค่าน้อยกว่า 0.50 แสดงว่ามีความเชื่อถือได้น้อย

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจด้วยแบบสอบถาม ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ดังนี้

1. ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น ด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้แบบตอบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และร้อยละ

2. ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการทิ้งงาน โครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ วิเคราะห์โดยใช้

ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

3. ส่วนที่ 3 แนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐ วิเคราะห์โดยใช้ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

3.2.6 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) [12], [13]

การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจด้วยแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการทิ้งงาน และส่วนที่ 3 แนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) โดยใช้โปรแกรม SPSS 22 (Trial Version) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ใช้การสกัดปัจจัยด้วยวิธีตัวประกอบหลักปัจจัย (Principal Components Factoring) ด้วยการหมุนแกนปัจจัย (Factor Rotation) แบบฉาก (Orthogonal Rotation) ซึ่งเป็นวิธีการหมุนแกนปัจจัยที่ยังคงทำให้ปัจจัยยังคงตั้งฉากกัน โดยเปรียบเทียบจากการหมุนด้วยวิธี วาริแมกซ์ (Verimax) ควาติแมกซ์ (Quautimax) และอีควอแมกซ์ (Equamax) ที่สามารถจัดกลุ่มตัวแปรและอธิบายความหมายของแต่ละองค์ประกอบได้ชัดเจนที่สุด

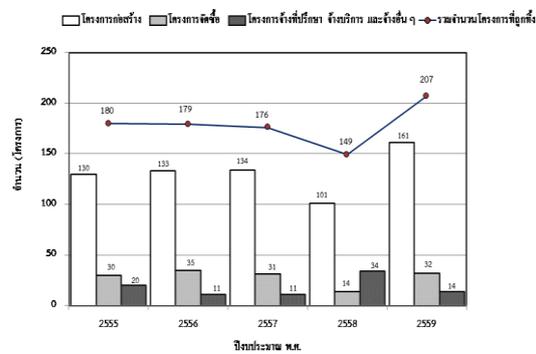
4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทิ้งงานในหน่วยงานรัฐจากหนังสือแจ้งรายชื่อผู้ทิ้งงาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ จากหนังสือแจ้งรายชื่อผู้ทิ้งงานของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2559 [6] เพื่อนำเสนอภาพรวมของการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐ ด้วยการวิเคราะห์จำนวนโครงการที่ถูกทิ้งงานและวิเคราะห์มูลค่าโดยรวม

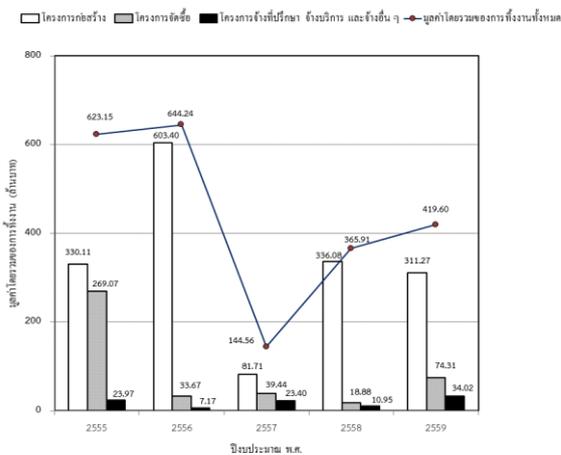
ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2566 – มีนาคม พ.ศ. 2567

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติการทำงานในหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามประเภทงานที่จำแนกเป็น 3 ประเภท คือ 1) โครงการก่อสร้าง 2) โครงการจัดซื้อ และ 3) โครงการจ้างที่ปรึกษา จ้างบริการ และจ้างอื่น ๆ โดยแสดงจำนวนโครงการที่ถูกจ้างงาน และสัดส่วนของการจ้างงานจำแนกประเภทงาน ปีงบประมาณ 2555-2559 ดังรูปที่ 2 และ 3 ตามลำดับ พบว่าในแต่ละปีงบประมาณ โครงการที่ถูกจ้างงานมากที่สุด ได้แก่ โครงการประเภทงานก่อสร้าง และงานประเภท

โครงการก่อสร้างมีมูลค่าถูกจ้างงานโดยรวมมากที่สุด ด้วยเช่นกันในทุกปีงบประมาณ

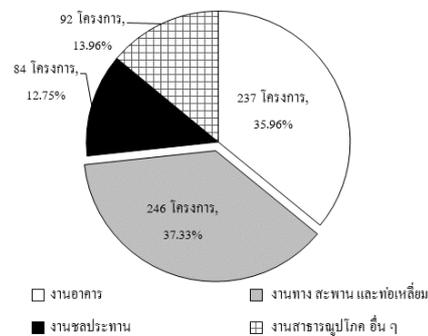
รูปที่ 2 จำนวนการจ้างงานในหน่วยงานของรัฐจำแนกตามประเภทงาน ปีงบประมาณ 2555-2559

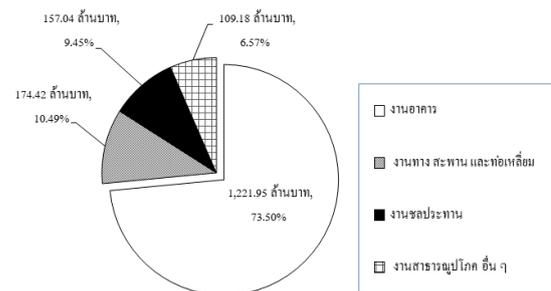
รูปที่ 3 มูลค่าโดยรวมของการจ้างงานในหน่วยงานของรัฐจำแนกตามประเภทงาน ปีงบประมาณ 2555-

2559

เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลการจ้างงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามประเภทงานก่อสร้าง ซึ่งแบ่งเป็น 4 ประเภท คือ 1) งานอาคาร 2) งานทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม 3) งานชลประทาน และ 4) งานสาธารณูปโภคอื่น ๆ ในปีงบประมาณ 2555-2559 ดังรูปที่ 4 และ 5 พบว่า โครงการที่ถูกจ้างงานจำนวนมากที่สุด คือ งานทาง สะพานและท่อเหลี่ยม และงานอาคาร ตามลำดับ ส่วนงานประเภทงานอาคาร มีมูลค่าถูกจ้างงานโดยรวมสูงที่สุดในทุกปีงบประมาณ

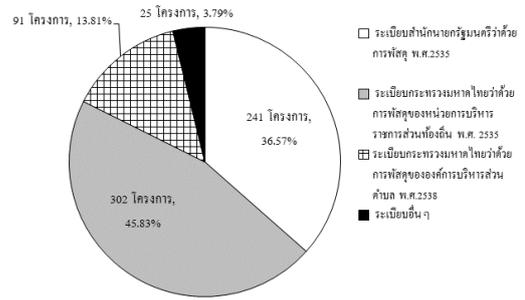
รูปที่ 4 สัดส่วนของการจ้างงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามประเภทงานก่อสร้างในช่วงปีงบประมาณ 2555-2559

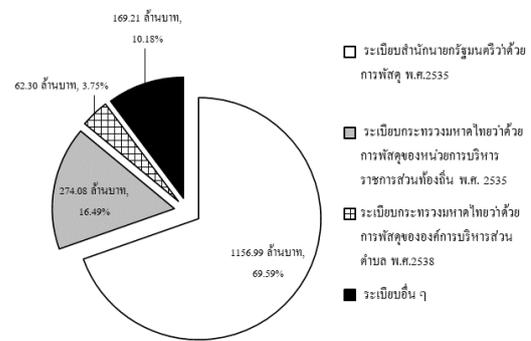
รูปที่ 5 สัดส่วนของมูลค่าโดยรวมของการจ้างงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามประเภทงานก่อสร้าง ในช่วงปีงบประมาณ 2555-2559

ในการวิเคราะห์ค่าสถิติของการดำเนินงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ ปีงบประมาณ 2555-2559 โดยจำแนกตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งแบ่งเป็น 4 ประเภท คือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538 และ ระเบียบอื่น ๆ เช่น ระเบียบการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 26 ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2546 ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2545 ระเบียบโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ดังรูปที่ 6 และ 7 พบว่า โครงการก่อสร้างที่จัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535 มีจำนวนถูกทิ้งงานมากที่สุด แต่โครงการก่อสร้างที่จัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 มีมูลค่าถูกทิ้งงานโดยรวมสูงที่สุด เนื่องจากมูลค่าต่อโครงการมีปริมาณมาก

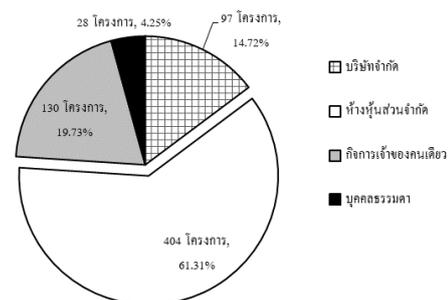
โดยการวิเคราะห์ข้อมูลการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ ในปีงบประมาณ 2555-2559 โดยจำแนกตามประเภทกิจการของผู้ทิ้งงาน ซึ่งแบ่งเป็น 4 ประเภท คือ 1) บริษัทจำกัด 2) ห้างหุ้นส่วนจำกัด 3) กิจการเจ้าของคนเดียว และ 4) บุคคลธรรมดา ดังรูปที่ 8 และ 9 พบว่า ในช่วงปีงบประมาณ 2555-2559 ผู้ที่ประกอบกิจการประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด ทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐจำนวนมากที่สุดในทุกปีงบประมาณ และยังมีมูลค่าโดยรวมที่ถูกทิ้งงานของโครงการสูงสุด รองลงมาเป็นเป็นผู้ประกอบกิจการประเภทบริษัทจำกัด กิจการเจ้าของคนเดียว และ บุคคลธรรมดา ตามลำดับ

รูปที่ 6 สัดส่วนการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามระเบียบการทิ้งงานในช่วงปีงบประมาณ 2555-2559

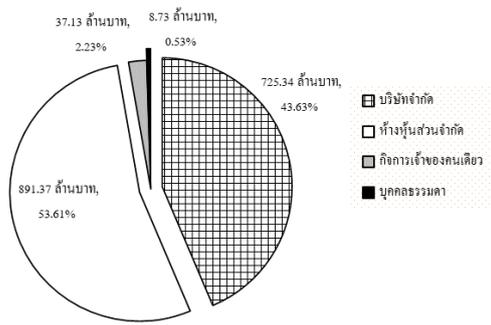

รูปที่ 7 สัดส่วนของมูลค่าโดยรวมของการทิ้งงานโครงการก่อสร้าง จำแนกตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างในปีงบประมาณ 2555-2559

รูปที่ 8 สัดส่วนของการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามประเภทกิจการของผู้ทิ้งงาน ในปีงบประมาณ 2555-2559

ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2566 – มีนาคม พ.ศ. 2567

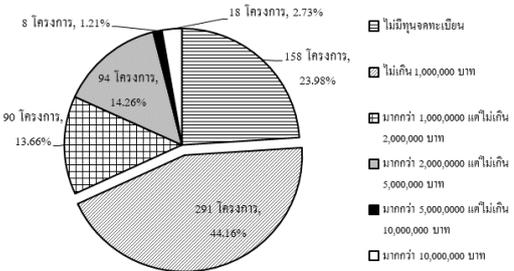

รูปที่ 9 สัดส่วนของมูลค่าการจ้างงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามประเภทกิจการของผู้จ้างงาน ในช่วงปีงบประมาณ 2555-2559

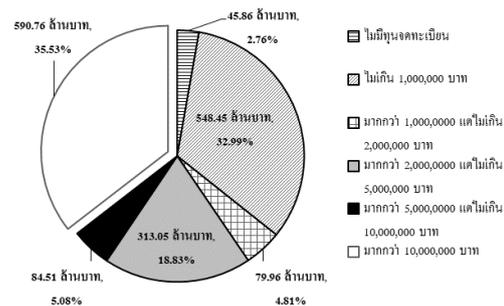
จากการวิเคราะห์สถิติการจ้างงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามทุนจดทะเบียนของผู้จ้างงาน ซึ่งแบ่งเป็น 6 ประเภท คือ 1) บุคคลธรรมดา และกิจการคนเดี่ยว (ไม่มีทุนจดทะเบียน) 2) ทุนจดทะเบียนไม่เกิน 1,000,000 บาท 3) ทุนจดทะเบียนมากกว่า 1,000,000 บาท แต่ไม่เกิน 2,000,000 บาท 4) ทุนจดทะเบียนมากกว่า 2,000,000 บาท แต่ไม่เกิน 5,000,000 บาท 5) ทุนจดทะเบียนมากกว่า 5,000,000 บาท แต่ไม่เกิน 10,000,000 บาท และ กลุ่มที่ 6) ทุนจดทะเบียนมากกว่า 10,000,000 บาท ดังรูปที่ 10 และ 11 พบว่า กิจการที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 1,000,000 บาท เป็นผู้จ้างงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐที่มีจำนวนสูงที่สุดในทุกปีงบประมาณ

ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์สถิติการจ้างงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามมูลค่าโครงการ ซึ่งแบ่งเป็น 6 กลุ่ม คือ 1) โครงการที่มีมูลค่าไม่เกิน 100,000 บาท 2) โครงการที่มีมูลค่าระหว่าง 100,001-500,000 บาท 3) โครงการที่มีมูลค่าระหว่าง 500,001-1,000,000 บาท 4) โครงการที่มีมูลค่าระหว่าง 1,000,001-5,000,000 บาท 5) โครงการที่มีมูลค่าระหว่าง 5,000,001-10,000,000 บาท และ 6) โครงการที่มีมูลค่ามากกว่า 10,000,000 บาท ตามลำดับ ดังรูปที่ 12 และ 13 พบว่า การจ้างงานโครงการก่อสร้างที่มีมูลค่าระหว่าง 100,001-500,000 บาท มีจำนวนสูง

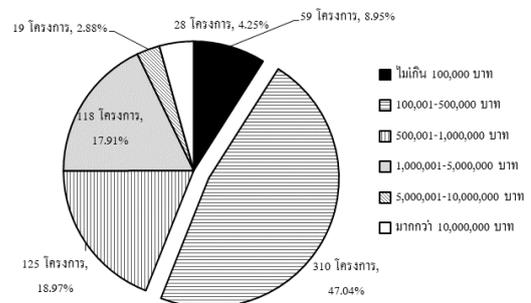
ที่สุดในทุกปีงบประมาณ อย่างไรก็ตาม งานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐที่มีมูลค่ารายโครงการมากกว่า 10 ล้านบาท เป็นโครงการที่ถูกจ้างงานที่มีมูลค่าโดยรวมสูงสุด

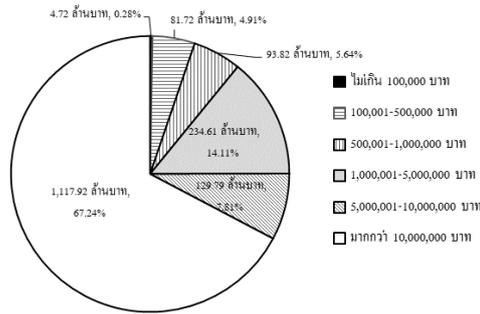
รูปที่ 10 สัดส่วนของการจ้างงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามทุนจดทะเบียนของผู้จ้างงาน ปีงบประมาณ 2555-2559

รูปที่ 11 สัดส่วนของมูลค่าโดยรวมของการจ้างงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามทุนจดทะเบียนของผู้จ้างงาน ในช่วงปีงบประมาณ 2555-2559

รูปที่ 12 สัดส่วนของการจ้างงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามมูลค่าโครงการ ในช่วงปีงบประมาณ 2555-2559

รูปที่ 13 สัดส่วนของมูลค่าโดยรวมของโครงการก่อสร้างที่ถูกต้องทำงานจำแนกตามมูลค่าของโครงการในช่วงปีงบประมาณ 2555-2559

ซึ่งจากการวิเคราะห์สถิติการทำงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ตามตารางที่ 1 ถึง 3 โดยตารางที่ 1 แสดงสรุปสถิติการทำงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ มีสัดส่วนการทำงานสูงที่สุดในทุกปีงบประมาณ โดยมีสัดส่วน ร้อยละ 67.79-77.79 ของจำนวนโครงการที่ถูกทำงานในแต่ละปีงบประมาณ ในส่วนของการวิเคราะห์มูลค่าโดยรวมพบว่า ในปีงบประมาณ 2555-2559 การทำงานโครงการก่อสร้างมีมูลค่าโดยรวมสูงที่สุดในทุกปีงบประมาณ โดยมีสัดส่วนของมูลค่าโดยรวม ร้อยละ 52.97-91.85 ของมูลค่าการทำงานทั้งหมดในแต่ละปีงบประมาณ จากข้อมูลดังกล่าวแสดงถึงความสำคัญของปัญหาการทำงานของโครงการก่อสร้าง ซึ่งเป็นโครงการส่วนใหญ่ที่ถูกทำงาน และมีสัดส่วนของมูลค่าโดยรวมสูงที่สุดเมื่อเทียบกับโครงการจัดซื้อจัดจ้างงานประเภทอื่นในหน่วยงานของรัฐในแต่ละปีงบประมาณ เป็นผลเสียต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนรายจ่ายงบประมาณประจำปี อีกทั้งยังก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างดังกล่าวตามกำหนดเวลา

ตารางที่ 1 สถิติการทำงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ ปีงบประมาณ 2555-2559 [6]

ปีงบประมาณ พ.ศ.	จำนวนโครงการก่อสร้างที่ถูกทำงาน		มูลค่าโดยรวมของโครงการก่อสร้างที่ถูกทำงาน	
	จำนวนโครงการ	สัดส่วน (ร้อยละ)	มูลค่าโดยรวม (ล้านบาท)	สัดส่วนของมูลค่าโดยรวม (ล้านบาท)
2555	130	72.22	330.11	52.97
2556	133	74.30	603.40	93.66
2557	134	76.14	81.71	56.52
2558	101	67.79	336.08	91.85
2559	161	77.78	311.27	74.18

ทั้งนี้ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลการทำงานโครงการก่อสร้างในหน่วยภาครัฐ จำแนกตามลักษณะโครงการก่อสร้าง 5 ตัวแปร คือ ประเภทงานก่อสร้าง ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง ประเภทกิจการของผู้ทำงาน ทุนจดทะเบียน และมูลค่ารายโครงการ โดยพิจารณา ลักษณะโครงการที่มีสัดส่วนการทำงานสูงที่สุด และมีสัดส่วนของมูลค่าโดยรวมสูงสุด ดังตารางที่ 2 และ 3 ตามลำดับ

จากตารางที่ 2 สรุปตัวแปรด้านลักษณะของการทำงานก่อสร้างที่มีสัดส่วนการทำงานสูงที่สุดในช่วงปีงบประมาณ 2555-2559 คือ 1) งานทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม 2) โครงการก่อสร้างที่จัดจ้างตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 3) ผู้ทำงานประกอบกิจการประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด 5) กิจการที่มีทุนจดทะเบียน ไม่เกิน 1,000,000 บาท และ 6) มีมูลค่ารายโครงการมากกว่า 100,000 บาท แต่ไม่เกิน 500,000 บาท

ส่วนตารางที่ 3 แสดงการสรุปตัวแปรด้านลักษณะของการทำงานโครงการก่อสร้าง ที่มีสัดส่วนของมูลค่าโดยรวมสูงที่สุดในช่วงปีงบประมาณ 2555-2559 คือ 1) โครงการก่อสร้างประเภทงานอาคาร 2) โครงการ

ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2566 – มีนาคม พ.ศ. 2567

ก่อสร้างที่จัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 3) ผู้ปฏิบัติงานประกอบกิจการประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด 4) กิจการที่มีทุนจดทะเบียนมากกว่า 10,000,000 บาท และ 5) โครงการที่มีมูลค่ามากกว่า 10 ล้านบาท

ตารางที่ 2 ตัวแปรด้านลักษณะการทำงานโครงการก่อสร้างที่มีสัดส่วนการทำงานสูงสุด ปีงบประมาณ 2555-2559

ตัวแปร	ลักษณะการทำงานก่อสร้างที่มีจำนวนสูงที่สุด	จำนวนโครงการ	ร้อยละ
1.ประเภทของงานก่อสร้าง	งานทาง สะพาน และ ท่อเหลี่ยม	246	37.33
2.ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535	302	45.83
3.ประเภทกิจการของผู้ทำงาน	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	404	61.31
4.ทุนจดทะเบียน	องค์กรธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 1,000,000 บาท	291	44.16
5.มูลค่าโครงการ	โครงการที่มีมูลค่าระหว่าง 100,001-500,000 บาท	310	47.04

4.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการทำงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ

การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการทำงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ จาก 20 ตัวแปร ดังตารางที่ 4 มีค่าสถิติสถิติของไคเซอร์-ไมเยอร์-โอลคิน (KMO) เท่ากับ 0.881 ซึ่งเป็น

ค่าที่มากกว่า 0.800 แสดงว่า ข้อมูลทั้งหมดและตัวแปรต่าง ๆ นั้น มีความสัมพันธ์กันดีมาก สามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบตามจุดหมายของการวิจัยได้ ส่วนค่าสถิติของบาร์ทเลทท์ (Bartlett's Test of Sphericity) พบว่า ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) มีค่าเท่ากับ 1884.833 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า เมตริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้น เมตริกซ์สหสัมพันธ์ จึงเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ตารางที่ 3 ตัวแปรด้านลักษณะการทำงานโครงการก่อสร้าง ที่มีสัดส่วนของมูลค่าโดยรวมสูงที่สุด ปีงบประมาณ 2555-2559

ตัวแปร	ลักษณะการทำงานก่อสร้างที่มีจำนวนสูงที่สุด	มูลค่าโดยรวม (ล้านบาท)	ร้อยละ
1.ประเภทของงานก่อสร้าง	งานอาคาร	1,221.95	73.50
2.ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง	การพิจารณาให้เป็นผู้ทำงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535	1,156.99	69.59
3.ประเภทกิจการของผู้ทำงาน	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	891.37	53.61
4.ทุนจดทะเบียน	องค์กรธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียนมากกว่า 10,000,000 บาท	548.45	32.99
5.มูลค่าโครงการ	โครงการที่มีมูลค่ามากกว่า 10 ล้านบาท	1,117.92	67.24

ผลของการสกัดองค์ประกอบ พบว่า มีองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 จำนวน 4 องค์ประกอบ สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ 58.083 พิจารณาผลการหมุนแกนองค์ประกอบด้วย วิธี

วาริแมกซ์ วิธีควาคิแมกซ์ และอีควอแมกซ์ พบว่า การหมุนแบบอีควอแมกซ์ ทำให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีความชัดเจนสามารถอธิบายองค์ประกอบได้ชัดเจนกว่าวิธีอื่น จึงเลือกผลการหมุนแกนองค์ประกอบแบบอีควอแมกซ์มาใช้ และตั้งชื่อองค์ประกอบใหม่ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 แผนการเงินและการบริหารงานไม่ประสิทธิภาพ สามารถอธิบายความแปรปรวนปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการตั้งงานก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ ได้ร้อยละ 15.155 และมีความสำคัญเป็นอันดับ 1 องค์ประกอบที่ 2 ความไม่พร้อมของปัจจัยหลักในการดำเนินงาน สามารถอธิบายความแปรปรวนปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการตั้งงานก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ ได้ร้อยละ 15.078 องค์ประกอบที่ 3 ความไม่เข้าใจเนื้องานและขั้นตอนการดำเนินงาน สามารถอธิบายความแปรปรวนของปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการตั้งงานก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ ได้ร้อยละ 14.730 และองค์ประกอบที่ 4 การประสานงานระหว่างผู้ประกอบการและหน่วยงานของรัฐสามารถอธิบายความแปรปรวนปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการตั้งงานก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ ได้ร้อยละ 13.161

การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการตั้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ สามารถอธิบายความหมายของแต่ละองค์ประกอบได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 แผนการเงินและการบริหารงานไม่ประสิทธิภาพ สามารถอธิบายด้วยตัวแปร 6 ตัวแปร คือ ผู้ประกอบการขาดสภาพคล่องทางการเงิน ผู้ประกอบการจัดหาวัสดุก่อสร้างไม่ตรงตามแผน ผู้ประกอบการบริหารวงเงินไม่ได้ ผู้ประกอบการการบริหารบุคลากรไม่มีประสิทธิภาพ ผู้ประกอบการบริหารเครื่องจักรไม่มีประสิทธิภาพ และประเมินสถานที่ก่อสร้างผิดพลาด มีพิสัยของค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.425-0.740 มีค่าไอเกน 3.023 และค่าความแปรปรวนร้อยละ 15.115 โดยตัวแปรที่ 16 ผู้ประกอบการขาดสภาพคล่องทางการเงิน มี

ความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้สูงสุด ส่วนตัวแปรที่ 12 ประเมินสถานที่ก่อสร้างผิดพลาด มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้ต่ำสุด องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการตั้งงานก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ ได้ร้อยละ 15.155 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าไอเกนกับองค์ประกอบอื่นทั้ง 4 องค์ประกอบแล้ว องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 1

องค์ประกอบที่ 2 ความไม่พร้อมของปัจจัยหลักในการดำเนินงาน สามารถอธิบายด้วยตัวแปร 5 ตัวแปร คือ ผู้ประกอบการมีเครื่องจักร เครื่องมือ ไม่เพียงพอ ผู้ประกอบการมีบุคลากรงานก่อสร้างไม่เพียงพอ ผู้ประกอบการมีจำนวนบุคลากรที่มีทักษะ ฝีมือ หรือ ความชำนาญไม่เพียงพอ วัสดุก่อสร้างขาดแคลน และการเกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้าง มีพิสัยของค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.449-0.804 มีค่าไอเกน 3.016 และค่าความแปรปรวนร้อยละ 15.078 โดยตัวแปรที่ 3 ผู้ประกอบการมีเครื่องจักร เครื่องมือไม่เพียงพอมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้สูงสุด ส่วนตัวแปรที่ 10 การเกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้าง มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้ต่ำสุด องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการตั้งงานก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐได้ร้อยละ 15.078 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าไอเกนกับองค์ประกอบอื่นทั้ง 4 องค์ประกอบแล้ว องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 2

องค์ประกอบที่ 3 ความไม่เข้าใจเนื้องานและขั้นตอนการดำเนินงาน สามารถอธิบายด้วยตัวแปร 5 ตัวแปร คือ แบบก่อสร้างและรายการประกอบแบบไม่ชัดเจน งบประมาณของโครงการ สภาพอากาศเป็นอุปสรรคต่อการก่อสร้าง โครงการมีมูลค่าต่ำกว่าราคากลางมากกว่าร้อยละ 15 กฎ ระเบียบ และข้อกำหนดยากต่อการปฏิบัติ และคุณภาพของงานก่อสร้างไม่เป็นไปตามมาตรฐาน หรือไม่ถูกต้อง มีพิสัยของค่า

น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.555-0.689 มีค่าไอเกน 2.94 และค่าความแปรปรวนร้อยละ 14.730 โดยตัวแปรที่ 17 แบบก่อสร้างและรายการประกอบแบบไม่ชัดเจน มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้สูงสุด ส่วนตัวแปรที่ 18 คุณภาพของงานก่อสร้างไม่เป็นไปตามมาตรฐาน หรือไม่ถูกต้อง มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้ต่ำสุด องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการตั้งงานก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ ได้ร้อยละ 14.730 เมื่อเปรียบเทียบค่าไอเกนกับองค์ประกอบอื่นทั้ง 4 องค์ประกอบแล้ว องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 3

ส่วนองค์ประกอบที่ 4 การประสานงานระหว่างผู้ประกอบการและหน่วยงานของรัฐ สามารถอธิบายด้วยตัวแปร 4 ตัวแปร คือ กระบวนการเบิกจ่ายล่าช้า กระบวนการตรวจรับล่าช้า การสื่อสารระหว่างผู้ประกอบการและหน่วยงานของรัฐมีความคลาดเคลื่อน และการปรับราคาเพิ่มขึ้นของวัสดุก่อสร้าง น้ำมันเชื้อเพลิง หรือค่าแรง มีพิสัยของค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.322-0.866 มีค่าไอเกน 2.632 และค่าความแปรปรวนร้อยละ 13.161 โดยตัวแปรกระบวนการเบิกจ่ายเงินล่าช้า มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้สูงสุด ส่วนตัวแปรการปรับราคาเพิ่มขึ้นของวัสดุก่อสร้าง น้ำมันเชื้อเพลิง หรือค่าแรง มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้ต่ำสุด องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการตั้งงานก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐได้ร้อยละ 13.161 เมื่อเปรียบเทียบค่าไอเกนกับองค์ประกอบอื่นทั้ง 4 องค์ประกอบแล้ว องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการตั้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ

ตัวแปรขององค์ประกอบของปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการตั้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ	องค์ประกอบที่			
	1	2	3	4
	ลำดับ ความสำคัญ			
1. ผู้ประกอบการมีบุคลากรงานก่อสร้างไม่เพียงพอ		2		
2. วัสดุก่อสร้างขาดแคลน		4		
3. ผู้ประกอบการมีเครื่องจักร เครื่องมือ ไม่เพียงพอ		1		
4. ผู้ประกอบการมีจำนวนบุคลากรที่มีทักษะฝีมือ หรือความชำนาญไม่เพียงพอ		3		
5. ผู้ประกอบการบริหารบุคลากรไม่มีประสิทธิภาพ	4			
6. ผู้ประกอบการบริหารเครื่องจักรไม่มีประสิทธิภาพ	5			
7. ผู้ประกอบการจัดหาวัสดุก่อสร้างไม่ตรงตามแผนงาน	2			
8. ผู้ประกอบการบริหารงานตามงวดงานไม่ได้	3			
9. การปรับราคาเพิ่มขึ้นของวัสดุก่อสร้าง น้ำมันเชื้อเพลิง หรือค่าแรง				4
10. การเกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน ในโครงการก่อสร้าง		5		
11. สภาพอากาศเป็นอุปสรรคต่อการก่อสร้าง			3	
12. ประเมินสภาพสถานที่ก่อสร้างผิดพลาด	6			
13. กระบวนการตรวจรับงานล่าช้า				2
14. กระบวนการเบิกจ่ายเงินล่าช้า				1
15. การสื่อสารระหว่างผู้ประกอบการ และหน่วยงานของรัฐมีความคลาดเคลื่อน				3
16. ผู้ประกอบการขาดสภาพคล่องทางการเงิน	1			
17. แบบก่อสร้างและรายการประกอบแบบไม่ชัดเจน			1	
18. คุณภาพงานก่อสร้างไม่เป็นไปตามมาตรฐาน หรือไม่ถูกต้อง			5	
19. กฎ ระเบียบ และข้อกำหนด ยากต่อการปฏิบัติ			4	
20. งบประมาณของโครงการมีมูลค่าต่ำกว่าราคากลางมากกว่าร้อยละ 15			2	

หมายเหตุ องค์ประกอบที่ 1 คือแผนการเงินและการบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพ, องค์ประกอบที่ 2 คือความไม่พร้อมของปัจจัยหลัก, องค์ประกอบที่ 3 คือความไม่เข้าใจในงานและขั้นตอนการดำเนินงานและองค์ประกอบที่ 4 คือการประสานงานไม่มีประสิทธิภาพ

4.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบของแนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ

การวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อหาแนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ ทั้งหมด 11 ตัวแปร ดังตารางที่ 5 มีค่าสถิติของไคเซอร์-ไมเยอร์-โอลคิน (KMO) เท่ากับ 0.870 ซึ่งเป็นค่าที่มากกว่า 0.800 แสดงว่า ข้อมูลทั้งหมดและตัวแปรต่าง ๆ นั้น มีความสัมพันธ์กันดีมาก ส่วนค่าสถิติของบาร์ทเลทท์ (Bartlett's Test of Sphericity) พบว่า ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) มีค่าเท่ากับ 1036.003 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าเมตริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้น เมตริกซ์สหสัมพันธ์ จึงเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลของการสกัดองค์ประกอบพบว่ามีองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 จำนวน 2 องค์ประกอบ สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 57.389 พิจารณาผลการหมุนแกนองค์ประกอบด้วยวิธีวารีแมกซ์ วิธีควาคิแมกซ์ และอีควอแมกซ์ พบว่าการหมุนแบบวารีแมกซ์ ทำให้อ่านน้ำหนักองค์ประกอบของมีความชัดเจนสามารถอธิบายองค์ประกอบได้ชัดเจนกว่าวิธีอื่น จึงเลือกผลการหมุนแกนองค์ประกอบแบบวารีแมกซ์มาใช้ จากนั้นตั้งชื่อองค์ประกอบใหม่ คือ องค์ประกอบที่ 1 การประเมินความพร้อมและศักยภาพในการดำเนินงาน สามารถอธิบายความแปรปรวนร้อยละ 34.00 ซึ่งมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 และองค์ประกอบที่ 2 ความผิดพลาดของผลงานที่ผ่านมา ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนปัจจัยได้ร้อยละ 23.338

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของแนวทางในการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ

ตัวแปรขององค์ประกอบของแนวทางในการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ	องค์ประกอบที่	
	1	2
	ลำดับความสำคัญ	
1. ผู้ประกอบการไม่เคยถูกปรับเนื่องจากดำเนินงานล่าช้าตั้งแต่ร้อยละ 10 ของมูลค่างาน		2
2. ผู้ประกอบการไม่มีงานเข้าซ้อนในหน่วยงานเดียวมากกว่า 3 งาน		1
3. กำหนดเกณฑ์ที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการจากประสบการณ์	6	
4. กำหนดเกณฑ์ที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ จากพร้อมของเครื่องจักรและผังการบริหารเครื่องจักร	5	
5. กำหนดเกณฑ์ที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการจากฐานะทางการเงินหรือเงินทุนหมุนเวียนของผู้ประกอบการ	2	
6. กำหนดเกณฑ์ที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการจากความพร้อมของบุคลากรและแผนบริหารบุคลากร	1	
7. การขึ้นทะเบียนผู้รับเหมาที่แสดงผลงานประวัติการทำงาน ประวัติการถูกปรับเนื่องจากงานล่าช้า และอื่น ๆ ซึ่งใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ	4	
8. การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการที่ต้องพิจารณาถึงความสามารถในการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามสัญญา ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการคัดเลือกผู้ประกอบการ	3	
9. ผู้ประกอบการที่ได้รับคัดเลือก เสนอราคาไม่ต่ำกว่าราคากลาง มากกว่าร้อยละ 15		3
10. ผู้ประกอบการต้องดูสถานที่ก่อสร้างโครงการล่วงหน้า และตรวจสอบความถูกต้องของสถานที่ก่อสร้าง	7	
11. ผู้ประกอบการไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาให้เป็นผู้ทิ้งงาน		4

หมายเหตุ องค์ประกอบที่ 1 คือการประเมินศักยภาพในการดำเนินงาน และองค์ประกอบที่ 2 คือความผิดพลาดของผลงานที่ผ่านมา

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อหาแนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐโดยสามารถอธิบายความหมายของแต่ละองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การประเมินความพร้อมและศักยภาพในการดำเนินงาน สามารถอธิบายด้วยตัวแปร 7 ตัวแปรตามลำดับความสำคัญ คือ ตัวแปรที่ 6 กำหนดเกณฑ์ที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ จากความพร้อมของบุคลากรและแผนบริหารบุคลากร ตัวแปรที่ 5 กำหนดเกณฑ์ที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ จากฐานะทางการเงินหรือเงินทุนหมุนเวียนของสถานประกอบการ ตัวแปรที่ 8 การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ ที่ต้องพิจารณาถึงความสามารถในการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามสัญญา ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการคัดเลือกผู้ประกอบการ ตัวแปรที่ 7 การขึ้นทะเบียนผู้รับเหมา ที่แสดงผลงาน ประวัติการทำงาน ประวัติการถูกปรับเนื่องจากงานล่าช้า และอื่น ๆ ซึ่งใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ ตัวแปรที่ 4 กำหนดเกณฑ์ที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ จากความพร้อมของเครื่องจักร และผังการบริหารเครื่องจักร ตัวแปรที่ 3 กำหนดเกณฑ์ที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการจากประสบการณ์ และตัวแปรที่ 10 ผู้ประกอบการต้องดูสถานที่ก่อสร้างโครงการล่วงหน้า และตรวจสอบความถูกต้องของสถานที่ก่อสร้าง มีพิสัยของค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.419-0.817 มีค่าไอเกน 3.740 และค่าความแปรปรวนร้อยละ 34.000 โดยตัวแปรที่ 6 กำหนดเกณฑ์ที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ จากความพร้อมของบุคลากร และแผนบริหารบุคลากร มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้สูงสุด ส่วนตัวแปรที่ 10 ผู้ประกอบการต้องดูสถานที่ก่อสร้างโครงการล่วงหน้าและตรวจสอบ

ความถูกต้องของสถานที่ก่อสร้างมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้ต่ำสุด องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของแนวทางในการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ ได้ร้อยละ 34.000

ผลวิจัยในส่วนนี้ แสดงถึงแนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐที่ควรมีเกณฑ์ในการคัดเลือกจากการประเมินศักยภาพในการดำเนินงานของผู้ประกอบการเป็นสำคัญ เมื่อพิจารณาความสำคัญของแต่ละตัวแปรในองค์ประกอบนี้ จากค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าเข้าใกล้ 1 ซึ่งแสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้สูง พบว่า มี 5 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า 0.700 จึงควรพิจารณาใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ เรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ 1) กำหนดเกณฑ์ที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ จากความพร้อมของบุคลากร และแผนบริหารบุคลากร 2) กำหนดเกณฑ์ที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ จากฐานะทางการเงิน หรือเงินทุนหมุนเวียนของผู้ประกอบการ 3) การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ ที่ต้องพิจารณาถึงความสามารถในการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามสัญญา ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการคัดเลือกผู้ประกอบการ 4) การขึ้นทะเบียนผู้รับเหมา ที่แสดงผลงาน ประวัติการทำงาน ประวัติการถูกปรับเนื่องจากงานล่าช้า และอื่น ๆ ซึ่งใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ และ 5) กำหนดเกณฑ์ที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ จากความพร้อมของเครื่องจักร และผังการบริหารเครื่องจักร

ส่วนองค์ประกอบที่ 2 ความผิดพลาดของผลงานที่ผ่านมา สามารถอธิบายด้วย 4 ตัวแปร คือผู้ประกอบการไม่มีงานเข้าซ้อนในหน่วยงานเดียวกันมากกว่า 3 งาน ผู้ประกอบการไม่เคยถูกปรับเนื่องจาก

การดำเนินงานล่าช้า ตั้งแต่ร้อยละ 10 ของมูลค่างาน ผู้ประกอบที่ได้รับคัดเลือก เสนอราคาไม่ต่ำกว่าราคากลาง มากกว่าร้อยละ 15 และผู้ประกอบการไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาให้เป็นผู้ทำงาน มีพิสัยของค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.478-0.807 มีค่าไอเกน 2.537 และค่าความแปรปรวนร้อยละ 23.338 โดยตัวแปรที่ 2 ผู้ประกอบการไม่มีงานเข้าซ้อนในหน่วยงานเดียวกัน มากกว่า 3 งาน มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้สูงที่สุด ส่วนตัวแปรที่ 11 ผู้ประกอบการไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาให้เป็นผู้ทำงานมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้ต่ำสุด องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนปัจจัยได้ร้อยละ 23.338

5. สรุปผล

5.1 ผลจากการวิเคราะห์ลักษณะโครงการก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐที่ถูกทิ้งงาน พบว่า งานทางสะพานและท่อเหลี่ยมมีสัดส่วนการทิ้งงานสูงสุด ส่วนงานอาคารมีสัดส่วนของมูลค่างานที่ถูกทิ้งงานสูงสุด

5.2 ผลจากการวิเคราะห์ห้องประกอบของปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการทิ้งงานก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐ พบว่า แผนการเงิน และการบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพ มีความสำคัญอันดับแรก รองลงมาเป็นความไม่พร้อมของปัจจัยหลักในการดำเนินงาน

5.3 ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบของแนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ พบว่า การประเมินศักยภาพในการดำเนินโครงการของผู้ประกอบการมีความสำคัญ อันดับ 1 ดังนั้น จึงเป็นข้อพิจารณาถึงแนวทางการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ ที่ควรใช้เกณฑ์อื่นในการพิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ ร่วมกับเกณฑ์ด้านการเงิน โดยตัวแปรที่ควรพิจารณา มีดังนี้ 1) กำหนดเกณฑ์ที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ จากความพร้อมของบุคลากร

และแผนบริหารบุคลากร 2) กำหนดเกณฑ์ที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ จากฐานะทางการเงิน หรือเงินทุนหมุนเวียนของผู้ประกอบการ 3) การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ ที่ต้องพิจารณาถึงความสามารถในการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามสัญญา ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการคัดเลือกผู้ประกอบการ 4) การขึ้นทะเบียนผู้รับเหมา ที่แสดงผลงาน ประวัติการทำงาน ประวัติการถูกปรับเนื่องจากงานล่าช้า และอื่น ๆ ซึ่งใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ และ 5) กำหนดเกณฑ์ที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ จากความพร้อมของเครื่องจักร และผังการบริหารเครื่องจักร

ทั้งนี้ งานวิจัยนี้ได้เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เป็นสาเหตุของการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ และตัวแปรที่สำคัญสำหรับเป็นแนวทางในการคัดเลือกผู้ประกอบการที่ลดปัจจัยเสี่ยงของเกิดการปัญหาการทิ้งงานโครงการก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐในอนาคต สามารถใช้เป็นข้อพิจารณาสร้างเกณฑ์ในการประเมินศักยภาพของผู้ประกอบการ มาเป็นผู้นำดำเนินโครงการก่อสร้างในหน่วยงานของรัฐ ที่ลดปัจจัยเสี่ยงที่ผู้ประกอบการจะเป็นทิ้งงาน

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้ไม่ครอบคลุมไปถึงระเบียบ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ที่มีการประกาศและมีผลบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐ ตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม 2560 ที่ผ่านมา ซึ่งควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ปี 2560 มาถึงปัจจุบันเพื่อให้มีจำนวนฐานข้อมูลเพียงพอต่อการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม โดยอาจรวมไปถึงการพิจารณาปัจจัยการเกิดโรคระบาดโควิด 19 ในช่วงปี 2562-2565 ที่ผ่านมา ที่อาจมีผลกระทบต่อ การคัดเลือกผู้ประกอบการ

6. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย เรื่อง กระบวนการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อป้องกันการทอดทิ้งงานก่อสร้างในหน่วยงานภาครัฐ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2559 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] N. Wilaihong “Works abandonment by contractors leading to contract termination for government construction projects,” M.Eng. thesis, Program in Civil Engineering, Faculty of Engineering, King Mongkut’s University of Technology North Bangkok, 2014.
- [2] P. Kaewta, P. Tongindum and K. Tochaiwat, “Work abandonment problems in public construction projects by price search method before and after the support: a case study of the cabinet resolution passed on 17 June 2008,” *Journal of Engineering, RMUTT*, vol.7, no. 1-2, pp.78-87, 2010.
- [3] S. Wongsiamongkol “A study of factors causing subcontractors to leave the job unfinished,” M.Eng. thesis, Program in Engineering and Construction Management, Faculty of Engineering, King Mongkut’s Institute of Technology Thonburi, 2014.
- [4] S. Aumnioysombat, “Decision factors for building contractor prequalification,” M.Eng. thesis, Chulalongkorn University, 1997.
- [5] S. Chunlapan and I. Sirisawat, “Factor affecting procurement in construction by government agencies using electronic bidding (e - bidding) case study: Srinakharinwirot University,” *Srinakharinwirot University Engineering Journal*, vol.11, no. 2, 2016.
- [6] The Comptroller General’s Department, Ministry of Finance, Letter to inform the blacklist company for the fiscal years of B.E. 2013–2016.
- [7] The Regulations of the Office of the Prime Minister on Procurement, B.E.1992.
- [8] The Regulations of the Ministry of Interior on Procurement of Local Administration Agency, B.E. 1992.
- [9] The Regulations of the Ministry of Interior on Procurement of Subdistrict Administrative Organization, B.E. 1995.
- [10] The Government Procurement and Supplies Management Act, B.E. 2017.
- [11] K. Vanichbuncha, *Principles of Statistics*, Bangkok: The CU Book Center, 2016.
- [12] Y. Kaiyawan, *Multivariate Statistical Analysis for Research*, 2nd ed., Bangkok : Chulalongkorn University Press, 2014.
- [13] S. Mejang, *Advance Statistics for Research: Theory and Practice*, Bangkok: Chulalongkorn University Press, 2014.